

ušlechtilého člověka, neměl by již nikdy zůstat „neprávem zapomínaným českým chirurgem“.

– Literatura u autora

M. BEDNÁŘIK

Třicet let od úmrtí Mirko Nováka

Před třiceti lety, dne 16. září 1980, zemřel profesor dějin filozofie a estetiky Mirko Novák, někdejší člen filozofického semináře brněnské Filozofické fakulty. Medailon o jeho životě a díle přinesla Universitas 2001, č. 4.

M. Novák se narodil v Praze 3. října 1901. Své pedagogické působení začal v roce 1932 na Komenského univerzitě (píše o něm Vladimír Bakoš v knize *Filozofické myslenie na Slovensku v mezivojnovom období*, Bratislava 1988). V roce 1938 přešel, už jako docent estetiky, na brněnskou Filozofickou fakultu, kde se „na filozofii“ stal kolegou profesorů J. L. Fischera a Josefa Tvrdeho. V roce 1946 tu byl ustanoven mimořádným a v roce 1949 řádným profesorem dějin filozofie. Novák k tomu poznamenal: „Tak tedy mě jmenovali profesorem pro obor dějiny filozofie. Čekal jsem, že to bude na estetiku, ale estetika připadala patrně ministerským pánům oborem příliš exkluzivním, než aby se pro ni instaloval a platil samostatný profesor.“ Na Slovensku se původně chtěl habilitovat z filozofie (na základě práce Kantův kriticismus a problém hodnoty), nicméně přece více tíhnul k uměnovědě a estetice. (V Praze studoval filozofii u F. Krejčího, hudební vědu a estetiku u Z. Nejedlého a O. Zicha; v Bratislavě v letech 1931–1937 působil i Jan Mukářovský.) V roce 1954 Mirko Novák „přestoupil“ na Karlovu univerzitu. Přitáhla jej nejen sama Praha, ale i možnost soustavněji se tam věnovat estetice, v rámci katedry filozofie, později na obnovené katedře estetiky. – Z. Novákových brněnských žáků, působících pak na zdejší fakultě, vzpomeňme na estetika Olega Suse a historika filozofie Jiřího Četla. Sus získal Nováka pro spolupráci s Hostem do domu, která vedla i k Novákově sborníkové knize vydané v Brně: *Být národem* (Blok 1969). A také inicioval konfe-

renci o Mirko Novákovi, kterou v roce 1980 uspořádala katedra filozofie (střev. sborník *Mirko Novák – filozof a estetik*, Brno 1982). Susův článek k nedožitým osmdesátinám Mirko Nováka (se zásadním výkladem o jeho osobnostním a vědeckém profilu), mohl vyjít jen v zahraničí, v 8. sv. *Wiener slawistischer Almanach 1981*. – Připomeňme ještě dvě věci. Že totiž naše revue v 1. čísle ročníku 1991 přinesla Novákův článek *Několik ukázek moderní české sebereflexe* (spolu se statí *K problematice nacionalismu a národního vědomí* vyšel v samizdatové edici, kterou z pozůstalosti Mirko Nováka připravila Eliška Nováková). Měl tehdy upozornit na Novákovy studie jednající o roli národa a národního vědomí v novodobých dějinách i v současnosti. A že čtenáře zajímavější se o české filozofické a estetické myšlení může poučit i pobavit Novákovo *Úsměvné vzpomínání* (Praha 1908), s kapitolami Na úsvitě, Jak jsem se stal Čechem, Doma i ve škole, Mezi kumštýři, Na vysokých školách, Ve Francii, Doma i na Slovensku po roce 1918, V Praze za války, Tak tedy do Brna, Praga caput regni. Své motto má tato kniha z Novákovy knihy *La Corbusierova prostorová estetika* (Praha 1929).

(REDAKCE)

Sto let od narození MUDr. Vladimíra Zapletala

(24. 5. 1900 – 3. 2. 1983)

Průkopník organizovaného výzkumu dějin lékařství na Moravě a zakladatel oboru dějiny lékařství na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity V. Zapletal kdysi napsal v článku *Má cesta za poznáním vědy*: „Pěstování dějin věd má své významné místo v současném bouřlivém vývoji vědy a techniky, kdy poučení z vývoje minulého může být východiskem pro řešení složitých problémů současnosti a zejména pro vypracování programů pro příští léta.“

Věděl dobře, že dějiny medicíny, jako ostatně každého vědního oboru, věci či jevu, vyžadují vedle vytrvalosti a trpělivosti také znalosti odborné. Shromažďoval, třídil, vy-